

Elisabeth Arnold (RV):

På fabrikken var der to afdelinger, som lavede næsten det samme produkt. På afdeling A var der udelukkende beskæftiget mænd. Produktionen af produkt a var maskinel, og det havde den været altid. I afdeling B var der udelukkende ansat kvinder. Produktionen af produkt b var også maskinel, men det havde den kun været i forholdsvis kort tid. Før da havde den været manuel, og derfor havde man brugt kvinder, for de var mere fingeremme.

De to afdelinger lavede som sagt næsten det samme, men personalet på de to afdelinger tjente naturligvis ikke det samme. Det opdagede man først den dag, da man besluttede sig for i forbindelse med en ombygning at lægge de to afdelinger sammen. De betjente sig som sagt næsten af de samme maskiner, og de lavede stort set det samme produkt, men så opdagede man pludselig, at de ikke fik den samme løn. Så sagde kvinderne: Nu vil vi gerne have ligeløn, og så sagde mændene: Nej, nej, for vi laver jo ikke helt det samme arbejde.

Det havde de en meget lang diskussion om. Argumenterne gik så vidt, som at mændene stadig væk forlangte mere i løn, fordi de faktisk boede en etage højere oppe i den gamle afdeling end kvinderne og derfor skulle bære de tunge byrder og deres madpakker op og ned ad flere trapper, end kvinderne skulle gøre.

Men lovgivningen var naturligvis med kvinderne, og da afdelingen blev bygget om og de to afdelinger blev lagt sammen, var der ikke nogen vej udenom: Kvinderne fik ret, de fik deres ligeløn til trods for mændenes protester.

Dette lille eksempel viser, at vores lovgivning er i orden, den kan bruges, men den skal bruges af parterne, og den skal bruges af kvinderne selv, for der er ikke andre, der hjælper dem med at gennemføre disse krav.

Derfor siger statistikken også noget andet end det, lovgivningen tilsigter. Årsagen er det, som flere andre ordførere har været inde på i dag: det kønsopdelte arbejdsmarked. Men jeg må tilføje, at den kønsopdelte fagbevægelse også er med til at skabe forhindringer for kvinderne. Hvor er mændenes solidaritet henne? Hvor er de mandlige forbund, som forlanger ligeløn? Hvor er de mandlige forbund, som forlanger børnepasningspenge, som forlanger frihed ved børns sygdom, som forlanger orlovsordninger osv.? Kvinderne skal kæmpe det hele igennem selv.

Det hjælper lidt. Som flere har været inde på, var LO-Bladets sidste udgave, hvor man ønsker ligestillingsaspekterne taget med ind i de kommende overenskomster, et godt fremskridt, men det ændrer ikke ved det forhold, at det er kvinderne selv, der skal løfte byrden, og det må de være klar over.

Vi har lovgivet, og vi ønsker, at loven skal bruges. Der er ingenting, der forhindrer kvinderne i at gå ud og bruge lovgivningen. Men i det øjeblik man har et kønsopdelt arbejdsmarked, hvor kvinderne arbejder for sig selv og mændene arbejder for sig selv – og man så oven i købet har det system, at kvinderne forhandler for sig selv og mændene forhandler for sig selv og de forhandler i hver sit rum på forskellige tidspunkter med den samme arbejdsgiver – så bliver det jo en kamp mellem de to forhandlingsgrupper. Hvem kan få mest? Og hvem kan på en eller anden måde få en undskyldning for at få mere end den anden gruppe?

Derfor er det kønsopdelte arbejdsmarked slangen i dette paradis. Når jeg siger paradis, er det, fordi vi kan se på statistikken sammenlignet med andre lande, især i EF, i de områder, hvor der er en god statistik på området, at danske kvinder er nogle af de kvinder i hele EF-området, hvis arbejdsforhold ligner mændenes mest. Det ændrer ikke ved det beklagelige faktum, at vi har en høj kvindearbejdsløshed; vi har også en høj mandearbejdsløshed. Men i Danmark er det sådan, at vi har en fantastisk stor erhvervsfrekvens for kvinder, hvilket er til forskel fra mange andre lande i EF. Kvinderne har en bedre uddannelse end andre steder i EF. Kvindernes ledighed er for visse fags vedkommende faldende. Og det er en positiv udvikling.

Hvad er løsningerne på dette her? Ja, der er mange forskellige løsninger, og der er nogle af dem, som er helt generelle, som fru Pia Christmas-Møller også var inde på. Den generelt høje arbejdsløshed er det alvorligste problem, vi har, og hvis den ikke bliver nedbragt, er der kun kosmetiske tiltag, vi kan tage til hjælp.

Derfor vil vi fra radikal side også give al vores støtte til, at vi prøver at styrke erhvervslivets konkurrenceevne, så vi kan få mere gang i det private erhvervsliv og der bliver flere arbejdspladser også til kvinderne.

Men afskaffelse eller nedbringelse af arbejdsløsheden forebygger ikke tilbagefald, hvis der igen skulle komme stor arbejdsløshed, hvis